

Večernik

Leto III. (X.), štev. 208

Maribor, petek 13. septembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naša trgovska bilanca

obeta za letošnje leto znaten napredek napram lanskemu letu. Kongres gospodarskih zbornic, ki se je vršil te dni v Beogradu, je — kakor vsako leto — tudi letos v svojih sekcijah na podlagi realnih podatkov prečeval naš izvoz v gospodarskem letu 1929-1930. Po tej oceni bi znašal izvoz v tem letu skupno 8.626.9 milijonov dinarjev napram izvozu v gospodarskem letu 1928-1929, ki je znašal 6.985.5 milijonov dinarjev. Torej skoro za dve polni milijardi več nego v prejšnjem gospodarskem letu.

Seveda nam pa ta ugodna ocena še ne sme dajati povoda, da bi se udajali optimizmu v presoji naših gospodarskih prilik in naše trgovske bilance za letošnje leto. Kajti kongres goče za letošnje leto, ki je preračunal sam, koliko lahko izvozimo pridelkov, torej množine, ki presegajo domačo potrebo. Ni pa dane nobene garancije, da bomo ves ta presežek tudi res mogli izvoziti. Seveda, če bi naš izvoz ostal na lanski višini (7.788 milijonov dinarjev) in če bi na drugi strani res za 8.626 milijonov dinarjev izvozili, bi bila naša trgovska bilanca v letošnjem gospodarskem letu za skoro 1 milijardo aktivna. Ni pa še tu di gotovo, če se ne bo tudi številka našega uvoza spremenila in pomaknila navzgor. Vse to so vračanja, ki se nam stavijo sama od sebe. Razmo-trivanje o njih pa nas tudi vodi do konkretnih sklepov, kaj vse treba ukreniti, da bo naša trgovska bilanca čim najugodnejša.

Sekcije kongresa so v svojih poročilih že v glavnih potezih podale gotove smernice, kaj treba storiti, da se omogoči izvoz presežkov naših pridelkov, kar samo na sebi dokazuje, da je ocena izvoza le hipotetična in da je uspeh izvozne kampanje odvisen od gotovih korakov, ki jih treba podvzeti. Odstraniti treba razne težave, ki onemogočajo uspešni razvoj izvozne trgovine in ki obstojajo v kljub neprestanim pritožbam izvoznikov tudi še danes. Kongres sam je s prstom pokazal na te težave in ovire, ki so deloma carinskega, deloma tarifnega, deloma prometnega značaja (pomanjkljivost voznega parka itd.) Težko je verjetno, da bodo vse te ovire odstranjene že v tej izvozni sezoni; zato tudi ni nade, da bi res mogli izvoziti vse, kar presega domače potrebe, in doseči gori navedeni izvozni uspeh. Poleg težav doma pa je tudi še odprto vprašanje, ali bomo mogli zlasti naše agrarne produkte na mednarodnih tržiščih plasirati. Avstrija uvaja monopol na žitarice, Madžarska nam uspešno konkurira na dunajskem trgu s svojo živino, v Italiji je žetev dobra, Rumunija, ki je v koruzi naš največji tekmeč, ima rekordno žrtev. Izgledi za izvoz torej niso najpovoljnejši, blaga pa imamo več nego lani, in naši pasivni kraji

Strahoten orkan ob francoski in portugalski obali

VIHAR USTAVLJAL VLAKE, RUVAL DREVESE, POTOPILO OKROG STO RIBIŠKIH LADIJ IN RAZDIRAL STREHE. — NAJVEČJA OPUSTOŠENJA V MESTU TOULONU.

PARIZ, 13. sept. Na zapadni obali Atlantskega morja je divjal včeraj popoldne strahovit vihar, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Brezoblačno nebo se je okrog poldne nenadoma stemnilo. Z morja je nato prihrumel vihar, ki je postal v najkrajšem času tako močen, da je podrl vse, kar mu je bilo na poti. Ruval je drevesa in napravil po poljih in travnikih strašna opustošenja. Skoro vse brzojavne in telefonske proge so prekinjene. Vihar je ustavil brzi vlak Pariz-Toulon na odprti progi in ga nekaj časa potiskal celo nazaj. Bila je vsled tega velika nevarnost, da pride do karambolov z drugimi vlaki. Potniki so morali več ur prebiti v vlakcu, ki ga je vihar potiskal sedaj sem sedaj tja.

Prebivanje na prostem je bilo smrtno nevarno. Orkan je zagrabil več težkih vozov, jih dvignil v višino in treščil potem zopet z vso silo na tla, da so se z vprego vred popolnoma razbili. Podobne nezgode so se dogajale tudi avtomobilom.

Najtežje je bilo prizadeto mesto Toulon, kjer je poleg viharja divjal še silen naliiv. V nekaj minutah so bile vse nižje ležeče kleti in stanovanja

pod vodo. Škoda, ki jo je povzročil naliiv, se ceni na preko 25 milijonov frankov. Pod pritiskom viharja so popokale skoro vse šipe v mestu, po zraku so frčale opeke. Mesto je bilo preteklo noč tudi brez razsvetljave, ker je bila elektrarna poškodovana. Po mestu patrolirajo vojaški oddelki, da preprečijo tatvine. V pristanišču je vrgel vihar več manjših ladij na suho, druge pa je pognal na odprto morje. Po dosedanjih poročilih pogrešajo okrog sto ribiških čolnov. Domneva se, da jih je vihar presenetil na odprtem morju in so se potopili. Vihar je ponehal šele okrog polnoči.

LISABON, 13. sept. Kakor ob zapadni obali Francije, je divjal silen vihar tudi ob obali Portugalske in povzročil tamkaj nepregledno škodo. V mestu Aveiru se je porušilo več državnih poslopij. Po dosedanjih poročilih je bilo pri tem 15 oseb ubitih. Orkan je presenetil na odprtem morju neki potniški parnik. Vsi napor kapitana, da bi pristal, so se ponesrečili. Ladja se je močno poškodovala in se kmalu nato potopila. Potnike so sicer rešili drugi parniki, kapitan in 6 mož posadke pa je izginilo v valovih.

Popolna rekonstrukcija Mussolinijevega kabineta

RIM, 13. septembra. V italijanski vladi je prišlo čisto nenadoma do senzacionalnih izprememb. Ministrski predsednik Mussolini je popolnoma nepričakovano odložil sedem portfeljev ter obdržal samo posle vladnega šefa in vodstvo notranjega ministrstva. V skoro popolnoma preurejenem kabinetu je število ministrstev naraslo sedaj od 6 na 13, ker je Mussolini odložil sledeče portfelje: zunanji, vojni, mornariški, kolonijalni, za zrakoplovstvo, korporacije in javna dela. Ta ministrstva so prevzeli večinoma dosedanj državni podtajniki in sicer: Grandi zunanje ministrstvo; general Gazzera vojno ministrstvo; general de Bono kolonije; admiral Siriani mornarico; general Balbo zrakoplovstvo; poslanec Bianchi ministrstvo za javna dela; poslanec Bottai korporacije. Obenem so bili v teh ministrstvih imenovani novi državni podtajniki.

Vest o rekonstrukciji fašističnega kabineta se je razširila z bliskovito naglico

po vsej državi. Listi so priredili posebne izdaje, ki so bile takoj razprodane. V soboto bo Mussolini na seji velikega fašističnega sveta razložil smernice fašističnega režima v prihodnji triletni dobi ter obenem poročal, zakaj se je odločil za popolno rekonstrukcijo svojega kabineta.

Nadaljne aretacije v Nemčiji

HAMBURG, 13. septembra. Radi terorističnih atentatov je bilo izvršenih zopet 22 aretacij. V stanovanjih vseh aretirancev je našla policija cela skladišča orožja, municije in razstrelilnih snovi. Razkritja policije so povzročila med prebivalstvom veliko vznemirjenje, posebno še vest, da so aretirani člani glasovite organizacije »Consul« pripravljali za prihodnje dni nove atentate.

Ponesrečen atentat na muni-cijsko tvornico

VILNA, 13. septembra. Snoči je bil izvršen na tukajšnjo munijsko tvornico

atentat. Vojaška patrolja je opazila pred vhomom v obsežno poslopje bombo, katere vrstica je še gorela. Bilo je jasno, da je bil pekleni stroj položen nekaj trenutkov poprej na dotični kraj. Eden od vojakov je takoj zagrabil bombo in jo vrgel v širokem loku od sebe. Nesreča pa je hotela, da je padla bomba na otroško igrišče, kjer je eksplodirala. Dva dečka sta bila pri tem dobesedno raztrgana na kose, 5 pa jih je bilo težko ranjenih. Preiskava je dognala, da so bombo položili emigranti iz maščevanja. Atentatorja doslej še niso izsledili. Da se preprečijo nadaljni atentati, so bile vojaške straže tako pomnožene, da je sedaj na vsakih 10 korakov po en vojak.

Vlomi pri Sv. Marjeti.

Dolgo so oblasti zaman zasledovale spretno vlomilce, ki so v noči 5. t. m. vlomili pri dveh posestnikih pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Končno pa je tamkajšnji žandarmeriji vendarle uspelo, da je izsledila glavnega storilca Alojza Lozinška, ki je dejanje priznal, ni pa izdal sokrivcev. Med tem je mariborska policija aretirala tudi Antona Bunderla in Marijo Lindič, ki sta pri raznih vlomih sodelovala. Vsi trije so bili radi zločinov tatvine, Marija pa radi tajne prostitucije večkrat kaznovani. Lozinšek in Bunderl pa sta bila radi nešteti kaznivih dejanj izgnana iz Avstrije. Lindičeva pa velja za nevarno zalezovalko lahkomišelnih možkih, katerim se je ponujala za denar, kadar tatvine in vlomi njenih tovarišev niso uspeli. Z aretacijo nevarne trojice bodo menda prenehale tatvine in vlomi, ki so zadnji čas vznemirjali mariborsko okolico.

Vlom v Ločah pri Poljčanah.

V noči od torka na sredo so neznan storilec vlomil v trgovino Petra Fleha v Ločah pri Poljčanah in mu pokradli raznega blaga in perila v skupni vrednosti 13.079 Din. Lopovi bi bili bržčas natovorili še več robe, da jih ni pregnal sam gospodar, ki je ustrelil s puško med bežeče sence. Tatovi so pustili pred trgovino karton sladkorja in izginili brez sledu. Bili so oboroženi in so na strel preganjalcev odgovorili s strelji iz samokresov. Domneva se, da je bil eden izmed vlomilcev zadet, ker je bilo takoj po strelu slišati krik. Bržčas pa rana ni nevarna, sicer bi bili obstreljenega lopova prijeti. O vlomilcih manjka doslej vsaka sled.

Prijet vlomilec.

Včeraj so orožniki iz Sv. Trojice v Slovenskih goricah aretirali na Tržaški cesti Matijo Kranica iz Sv. Trojice, ki je vlomil pri nekem posestniku in mu pokradel raznih oblek v skupni vrednosti 5000 Din in 2000 gotovine. Žandarmerija je našla pri njem še vse pokradeno obleko, ne pa denarja, ki ga je med tem že zapravil.

Nevaren malopridnež pod ključem.

Že včeraj smo poročali o aretaciji dimnikarskega pomočnika Avgusta Ambroža, ki je v Prelogu okradel dimnikar-ko Rozalijo G. Naknadno je mariborska policija ugotovila, da je zaprti tiček, bolj nevaren kakor ga izdaja njegova nedolžna zunanost. Zasledujejo ga različne oblasti. Orožniki v Račjem ga zasledujejo radi tatvine denarja, ki ga je zaplenil delavcu Alojzu Blagoviču skupaj z železniško legitimacijo ter radi goljufije in ponesrebe. Gostilničarja Lasiča v Račjem je ogoljufal za 300 Din, gostilničarja Beraniča v Krčevini za 30 Din, v Fram je nekomu povelil 300 Din. Za drznega malopridneža pa se zanima tudi orožništvo iz Brckovljanov radi zločina tatvine.

Avstrijska Radgona in slovenska okolica

PO IZGUBI RADGONE. — GOSPODARSKO STANJE. — NARODNOSTNO RAZMERJE NEKDAJ IN SEDAJ.

Po krivični odločitvi mirovne konference in po izpraznitvi in izročitvi mesta Radgone Avstriji, se v naši javnosti zelo poredkoma govori o tem lepem kotičku naše zemlje. Diplomatska odločitev, ki je padla večinoma vsled prizadevanja pokojnega radgonskega župana dr. Kamnikerja in malomarnosti diplomatov, ki ob sklepu niti na zemljevid niso pogledali in se torej tudi niso zavedali, da je taka meja nestvor, je zaplankala naš pogled preko Mure. Kar je ostalo tam, je pa bilo obsojeno na žalostno samotarije in hiranje, kajti Radgona je danes kakor v vreči, iz katere vodi v ostalo Avstrijo samo ena edina ozka pot. Gospodarsko navezana izključno na slovensko zaledje, je bila poprej trgovsko središče vsega jugozapadnega Prekmurja, severnega Murskega polja in severnega dela Slovenskih gor. Danes jo deli od tega ozemlja državna in carinska meja.

Gospodarske razmere so zaradi tega v Radgoni naravnost nevzdržne, a slabo gospodarsko stanje je seveda tudi zelo obrusilo ostrino nekdanje nemške in Slovencem sovražne zavesti radgonske nemške in nemčurske gospode. Danes šovinizma skoraj ni več in večina Radgončanov si želi, da bi Radgona bila tostran in ne onstran jugoslovanske meje. Splošna nemška avstrijska uprava se sicer kakor na Koroškem tudi tu trudi, da bi v Radgoni in njeni okolici zatrila slovenski življenji, toda pomembnih ugodnih rezultatov doslej še ni dosegla. Mesto samo kot tako je prej ko slej narodnostno mešano. Po rodu in pokolenju je pretežno slovensko, politično pa pretežno nemško. Po zadnji statistiki bivše Avstrije, je bilo v Radgoni 971 Slovencev in 1766 Nemcev, v okolici pa: v Starnovi vasi 354 Slovencev in 684 Nem-

cev, v Dedovcih 125 Slovencev in 15 Nemcev, v Farovcih 16 Slovencev in 112 Nemcev, v Potrni 199 Slovencev in 210 Nemcev, v Pridovi 5 Slovencev in 140 Nemcev, v Slovenski Gorci 173 Slovencev in 61 Nemcev, v Zenkovcih 72 Slovencev in 102 Nemca ter v Žetincih 161 Slovencev in 80 Nemcev. V resnici je bilo takratno razmerje med Slovenci in Nemci precej drugačno in je tudi še danes.

Več ali manj potujeni sta od navedenih vasi samo dve, Farovci in Pridova, dočim v nekaterih drugih, kakor v Dedovcih, Slovenski Gorci, Zenkovcih in Žetincih pravih Nemcev sploh ni. V vseh osmih navedenih vaseh se govori še pretežno ali pa izključno slovensko, in sicer deloma štajersko, deloma pa prekmursko narečje. Nemščine se poslužujejo prebivalci teh vasi samo v občevarstvu z uradnimi organi in tuji. Ob tržnih dneh tudi v Radgoni sami prevladuje slovensčina, kajti slovensko znajo tudi skoraj vsi radgonski trgovci, obrtniki in ostali meščani. Nekateri trgovci in obrtniki imajo celo svoja rodbinska imena na napisnih deskah napisana po slovenskem pravopisu.

Tako je sedanje dejansko narodnostno stanje v Radgoni in v njeni neposredni okolici, katero od treh strani tesno zajemajo in oklepa naša državna meja. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi se naša narodna obrambna društva pričela zanimati za to našo narodno manjšino. Ker smo Slovenci maloštevilni narod, nas vsaka, tudi najmanjša narodnostna izguba zadene veliko bolj kakor druge, velike narode. Pomoči tej manjšini pa ni tako težko in tudi uspehi ne bi izostali. Zato pa ne zamudimo ugodne prilike, kajti pozneje bo morda že prepozno!

50 letnico maturo

so praznovali pretekle dni slovenski učiteljski maturanti iz l. 1879 v Gambrinovi dvorani (nekdanje učiteljske). Od 12 še živelih jubilarov so se sestanka udeležili: Jože Dernjač, Rado Kopic, Srečko Majcen, Jože Mešiček, vsi iz Maribora, Blaž Jurko iz Vojnika, Jakob Kovačič od Sv. Trojice, Ivan Tomažič iz Slov. Bistrice, Gustav Vodušek iz Trbovelj in Peter Vudler iz Celja. Radi bolezní sta opravičila odsotnost tovariša Jože Lasbahar iz Ruš in Srečko Mahor iz Celja. Na predvečer je pozdravil tovariše jubilate g. Kopic, tov. Majcen in Mešiček pa sta prečitala došle dopise. Med drugimi je poslal pisatelj Meško iz Sel pri Slovenjgradcu sledeče pozdravno pismo potom svojega rojaka Majcena: »Prosim, da blagovolite sporočiti vsem gospodom moje spoštljive poklone in iskrene čestitke ob taki redki slovesnosti. Obenem tudi v imenu naroda in vseh, ki ste jih učili in zanje trpeli...« Pisatelj Meško je dalje poklonil jubilarom tudi nalašč za to slavlje sestavljeno pesem, ki je napravila na vse globok in nepozaben vtis. Slavljenec je s svojo navzočnostjo počastilo tudi več dam in gospodov iz Maribora, med drugimi zdravnika dr. Majcen in dr. Dernjač. Naslednjega dne so se zbrali vsi jubilarji v Alojzijeve cerkvi k sv. maši, katero je daroval g. prof. Zidanšek za pokojne tovariše in profesorje. Po maši so odšli na grobove nepozabnega škofa dr. Slomška ter v Mariboru umrlih profesorjev, nakar so si ogledali najvažnejše izpremembe v mestu ter na posebno povabilo še Tscheligijevo pivovarno, kjer so bili prijazno in gostoljubno sprejeti. Skupni obed je končno združil jubilate v slovo. Hitro so potekle vesele urice. Na kolodvoru so si jubilarji še stisnili roke z obljubo, da se snidejo zopet prihodnje leto, ako Bog da.

»Beli stadion«

ZKD, ki nam je zadnja leta nudila vrsto izredno zanimivih filmov, bo predavala v Grajskem kinu od ponedeljka naprej največji sportni film »Beli stadion«, ki je brez dvoma mojstrovina v filmski umetnosti. V filmu so zbrani najzanimivejši momenti z zimske sportnih tekmovanj na IX. olimpijadi, ki se je vršila leta 1928. v St. Moritzu. Bajna zimska priroda romantične Švice se nam v vsej svoji pravilni krasoti slika na platnu. Zdravi, krepki in spretni sportniki vseh narodov na smučeh, saneh in drsalkah pa se v močnem veličastju gora z vsemi napor preizkušeni mišice bore za uspehi. — Film je bil povsod sprejet z veliki mnavdušenjem in je žel največ priznanj od vseh doslej predvajanih sportnih filmov. Izredne važnosti je za zimke sportnike, ker jih prav v podrobnosti seznanja s tajnostmi tekmovalne tehnike v vseh panogah zimskega sporta. Pred vsako predstavo bo tudi kratko informativno predavanje. —

Borza dela v Mariboru

išče: 8 tvorniških delavk, 2 pletilki, 1 trgovsko vajenka, 1 veziljo, 1 kuharico za Bitoli, 6 kovačev, 3 mizarje, 1 vzgojiteljico za Osjek, 1 starejšo vzgojiteljico za Vinkovce, 1 strojnika in 3 kočijaže. —

Spomenik kralja Petra v Dolni Lendavi.

V Dolni Lendavi je bil nedavno, kakor smo že poročali, ustanovljen odbor, ki si je nadel za nalogo postavitev spomenika kralju Petru Osvoboditelju. Častno predsedstvo pripravljalnega odbora pa je prevzel komandant brigade v Vraždinu, brigadni general g. Panta M. Draškič.

Koncert v mestnem parku

bo v nedeljo dopoldne. Svirala bo vojaška godba.

Članski sestanek Narodne strokovne Zveze

sklicuje mariborska podružnica za nedeljo 15. t. m. ob 10. dop. v prostorih NSZ, Cankarjeva ul. 1. Na sestanku poročata podpredsednik izvrševalnega odbora iz Ljubljane ter okrožni tajnik g. Ivan Kežžar. Odbor vabi vse tovariše in tovarišice, da se sestanaka zanesljivo in točno udeležijo. —

Pobalinstvo.

Na dravski brvi je nekdo snoči polil z bencinom 5 desk. Ko se je pripravljaj, da se zaneti ogenj, so ga preplašili koraki mimo došlih ljudi, nakar se je spustil v divji beg, ostavivši na brvi škaflo vžgalic. Kaj je pravzaprav nameraval s svojim bedastim dejanjem, ni znano. —

»KARO« najboljši čevlji.

Iz vremenske opazovalnice v Slov. gor.

Mesec avgust lani in letos. Lani: 9 deževnih, 22 sušnih dni. »Študent iz črne šole« so se vozili v oblakih v »žareči kočiji« 6 dni (grom). Nalil je 1496 točk mokrega blagoslova, največ ob svojem petem koraku (5. 8.) — 350 točk. Letos: solz je potočil 1136 točk, od tega nad polovico 614 točk na dan 19. svojega diha. Jokal se je 9 dni, bolešno zastokal pa v 7 dneh (grom). Največ jasnih dni je štel avgust lani in letos v drugi polovici. Značilno je, da je imel avgustov naslednik lani največ padavin izmed vseh svojih letnih bratov — namreč 1670 točk. Od 12. do 26. septembra je izzemski 2 dni neprestano dežilo, dvakrat poropotalo, enkrat ob severni meji celo s točo (22. 9.). Letos pa je september do 11. tm. iztisnil iz svojega suhega očesa samo še 36 točk, dasi vendar vse hrepeni po njegovih rešilnih solzah, kakor žejna karavana po sveži zelenici (oazi) v življenje žroči puščavi Sahari. Oj joj jojeka, kaj bo, ako september ostane tudi zana-prej suho zakrknjen! Potoki so suhi, zelenje medli, sosed že pri sosedu prosi vode. Spominjam se na čase »začetka učenosti« — polnega težav in bridkosti, pa vendar tudi sreče in sladkosti, ko smo v II. razredu čitali: »Bila je huda suša, da je zemlja pokala«. Pa sta se »abici« skakljaje podali na pot preko žejnega polja iskat rešenja, zamake. In prikazal se jima je rešenik, oblaček in ju do dobra zalil. »Pomagaj Bog, svet Valentin in brat njegov svet Peregrin!« da priroda ne zamre prej, ko da pride čas njene-ga oddiha — zima! Brrr — zima!...

Mariborski gledališki abonma.

Lanski abonenti se opozarjajo, da jim ostanejo mesta rezervirana samo do ponedeljka, 16. t. m., priglasijo za novi abonma pa se sprejemajo do sobote, 21. t. m. Cene abonmanu so letos skoro na vseh prostorih še nižje ko lani, abonma pa se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih. —

Krstna slava rezervnih oficirjev.

Udruženje rezervnih oficirjev in ratnikov, pododbor Maribor, priredi na predvečer svoje krstne slave, v soboto, 14. t. m. ob 21. uri v veliki dvorani Uniona slavnostni večer s plesom, v nedeljo, 15. t. m. pa se bo vršil na malem vežbališču poleg magdalenskega parka parastos za junake, padle na solunski fronti. Člani naj se udeležijo svečane zabave v soboto v temni obleki, parastosa pa v uniformi z ešarpo in belimi rokavicami.

Dijaki.

»Napredek« (starešinski odsek) vabi tovariše in tovarišice na interno dijaško prireditev, ki bo 15. t. m. ob 3. pop. v Narodnem domu. Na sporedu je vpriporitev Nušičevega »Navadnega človeka« in prosta zabava. Občinstvo vabljenno.

Naše gorice.

Pravkar je izšla septembrska številka »Naših goric«, glasila vinarskega društva za Slovenijo v Mariboru. Vsebinska je sledeča: Vinska kriza. — Vino in pivo. — Samorodnice (konec). — Društvene vesti. — Vprašanja in odgovori. — Književnost. —

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 6. t. m. je bilo pripeljanih 415, prodanih pa je bilo 206 svinj. Cene so bile sledeče: 5—6 tednov stari prašiči 70—150 Din, 7—9 tednov 200—250, 3—4 mesece 300—400, 5—7 mesecev 450—620, 8—10 mesecev 700—840, 1 leto 1.000—1.400 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 17—18 Din. —

Tombola

Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor, ki bi se imela vršiti v nedeljo dne 15. septembra na Trgu Svobode, je preložena na nedeljo dne 6. oktobra. Ker se bo na tomboli nudilo veliko število in lepih dobitkov, se naproša občinstvo za naklonjenost pri nakupu kart.

Govoreči psi v Mariboru.

Od sobote, 14. t. m. do srede, 18. t. m. se bodo vršile v kavarni »Evropa« predstave bivšega člana cirkusa Kludsky, Sherlock Holmesa z dresiranimi španskimi foksterijeri. Psi izvajajo vse sportne atrakcije in gospa Eleonora 15 raznih drugih produkcij. Pričetek dneвно ob 8.30 zvečer, vstopnina prosta. Srogo famliarni spored. Več na letakih. 2229

Mariborski in dnevi drobiž

Mednarodni šahovski turnir v Rogaški Slatini

V četrtek, dne 19. t. m. bo otvorjen prvi mednarodni mojstrski turnir v Rogaški Slatini, ki bo trajal do 6. oktobra. Bo to obenem prva mednarodna šahovska prireditel v naši državi. Definitivna lista udeležencev turnirja je sledeča: 1. Alfred Brinekman Nemčija; 2. Esteban Canal (Peru); 3. Salo Flohr (Češkoslovaška); 4. Dr. Hans Geiger (Avstrija); 5. Ernest Grünfeld (Avstrija); 6. Balduin Hönliger (Avstrija); 7. Inž. Kosta Joanović (Jugoslavija); 8. Mirko König (Jugoslavija); 9. Geza Maroczy (Madžarska); 10. Vasja Pirc (Maribor); 11. David Przepiorka (Poljska); 12. Kosta Rožič (Jugoslavija); 13. Akiba Rubinstein (Poljska); 14. Fritz Saemisch (Nemčija); 15. dr. Lav Singer (Jugoslavija) in 16. Aleksander Takacs (Madžarska). Na turnirju v Rogaški Slatini bodo imeli naši jugoslovanski šahovski mojstri prvič priliko, da se merijo z mednarodnimi mojstri. —

»Volksstimme« in mestni autobusni odsek.

Volksstimme« vzlic stvarnemu odgovoru, ki ga je dobila, še vedno ne da miru in spet navija staro lajno. Ponovno je treba pribiti, da so se seje autobusnega odseka, ki ga je izvolil mariborski občinski svet, redno vršile in da se je vzlic demagogiji, ki se je skušala tudi v ta odsek zanesti, vršilo stvarno delo. Sprejeti in izvršeni so bili važni sklepi, ki so omogočili izdatno izboljšanje bilance po letu. Po znanem receptu »držite tati« skušajo sodrugi pri »Volksstimme« odvaliti od sebe odgovornost, da je bilo plodonosno delo v tem odseku prekinjeno. Fakt je, da je g. Bahun smatral za dovoljen povod za nekvalificirano izpade in za razbitje odseka dejstvo, ker mu ni bilo mogoče ustreči, da se seja odseka skliče baš za od njega določeni termin. Sicer so pa tovariši g. Bahuna sami ponovno priznali, da se je g. Bahun zaletel, niso

pa smatrali za potrebno, da s stvarnim sodelovanjem omogočijo spet delo odseka. Človek bi bil skoro zapeljan misliti, da gotovim gospodom sploh ni bilo za stvarno delo v tem odseku. Ker »Volksstimme« spet razpravlja o razrešitvi g. Bahuna kot mestnega obč. svetnika, bodi le še povedano, da se nobeden prizadetih gospodov ni na magistratu informiral o vsebini tozadevne odločbe. Akt bi mu bil na razpolago, kakor ga je tudi pozneje dal na razpolago župan, vendar pa nihče ni prišel, da bi ga vpogledal. — Dr. Fr. L. —

Gradbeno gibanje v Mariboru.

Na včerajšnji seji mestnega sveta so bila podeljena naslednja gradbena dovoljenja: Kliček Josip, preureditev gostilniške sobe v mesnico na Aleksandrovi c. 53. — Tusnelda Soklič, povečava delavnice za izdelavo štampiljk, Aleksandrova cesta 45. — Pivovarna Tschelligi, gradba pisarne v Gregorčičevi ul. 29. — Josip Stuhec, gradba vile v Vrtni ul. 21. —

Vprašanje gradnje vspenjače na Pohorje.

Dne 4. septembra se je vršila seja širšega odbora za zgradbo vspenjače na Pohorje, na kateri sta zastopnika občine samouprave in mariborske mestne občine izjavila, da sta obe navedeni avtonomni oblasti pripravljene prispevati milijon dinarjev v obliki garancije, ako se odboru posreči zbrati pri privatnih intereseh dva milijona dinarjev. Hvalevredni korak naših avtonomnih oblasti v smeri pospeševanja tujkega prometa in hkrati narodnega gospodarstva, bo gotovo našel najboljši odmev pri privatni inicijativi. —

Na lovski strelski tekmi

so dosegli dosedaj najboljše rezultate: Ljudevit Sparowitz iz Maribora 181, Anton Gorup iz Zagreba 179, N. Selanec iz Zagreba 163, Srbivoj Vrtunski iz Novega Sada 140, dr. Hugon Robič iz Maribora 115 in Dragan Jalič iz Zagreba 111 točk. Od petih mojstrskih strelcev dobi eden tudi naslov državnega prvaka v lovskem streljanju za l. 1929. —

Pota in bistva kometov

ZVEZDE REPATICE PO PREJŠNJI IN SEDANJI RAZLAGI. — TELESA NAŠEGA SOLNČNEGA SISTEMA. — KAKO NASTANE REP.

Kakor je človeštvo že v sivih davninah poznalo poleg solca in meseca tudi planete Merkurja, Venero, Marsa, Jupitra in Saturna, tako je poznala tudi komete ali zvezde repatice. Po sebnem velikem ulogu je igrala taka zvezda tudi v razvoju krščanstva, saj je ona kazala modrim kraljem pot v Betlehem, k zibelki Kristovi. Toda tisočletja so minila, preden so zvezdoznanci prišli do spoznanja, da kometi ali repatice niso nikakršni pojavi v območju naše atmosfere ali pa zvezde iz daljnega vseмира, ki nimajo z našim solničnim in planetnim sistemom nikakršne skupnosti. Šele angleški astronom Newton je zaslužil resnico: da so kometi vsaj po večini tudi nebesna telesa, ki spadajo k sistemu našega solca in njegovih trabantov, a drugi znameniti Anglež, astronom in matematik Halley, je l. 1705. prvi izračunal, da imajo poti kometov krog solca obliko parabol, oziroma elips in hiperbol in da se tedaj po večini vračajo točno v določenih dobah v območje našega vida.

Od tedaj dalje vemo, da so kometi iz materije sestavljena nebesna telesa, katere je naše solnce zajelo in jih prisililo krožiti krog njega. Nekatera teh nebesnih teles rabijo za svojo obkrožno pot le nekaj let, drugi pa dolga stoletja, a znana so tudi taka, ki prihajajo iz neizmernih daljav in o katerih še ne vemo, v kakšni zvezi so z našim sistemom. Pot nekaterih repatic je celo po večstokrat in večtisočkrat daljša kakor je razdalja med solcem in poslednjim planetom Neptunom. Zaradi tega je razumljivo, da je repatic silno mnogo. Vsako leto jih prišpe v območje našega vida po troje ali četvero, vseh v območju našega solnčnega sistema je na po sedanjih računih več nego 6000. Toda po ogromni večini so te repatice tako majhne, da jih s prostim očesom ne vidimo; opazimo jih samo z daljnogledom. Kometov je v vsemirju torej toliko, kakor je rib v morju.

Mi vsi vemo, da so kometi zvezde z repom, toda bili so do razkritij ruskega astronoma Bredihina pojav, ki si ga nismo mogli razlagati. Kaj so in iz česa sestojajo? In naposled: zakaj imajo rep? Ko se komet bliža solcu in tedaj tudi naši zemlji, ga v daljnogledu opazimo najprej kot svetlo meglo okrogle oblike, ki ima gostejše jedro in redkejši, prosojni ovoj. V premeru so skupaj z ovojem navadno vsaj desetkrat večje kakor je naša zemlja, a repa tedaj še nimajo. Ta se prične oblikovati šele tedaj, ko se dovolj približajo solcu.

V vsemirju, v veliki oddaljenosti od solca, v sferah, kjer jih mi ne moremo opazovati, te zvezde nimajo niti lastne svetlobe niti repa. Tam so kometi trda telesa, sestavljena iz zmrznjene vode, plinov in ohlajenih drugih trdnih snovi, kovin itd. Šele bližina solca jih toliko ogreje, da prične najprej hlapeti voda in plini in iz teh hlapov in par nastane oni okrogli atmosferski omot krog jedra. Vedno tesneje približevanje k solcu povzroča seveda vedno večjo vročino, ki naraste naposled na tisoče stopinj, tako da pretvori vso prej strnjeno materijo v pline, kovinske dele pa razgreje v žarečo in tekočo maso — jedro zvezd repatic. Bližina solca pa vpliva vsled svoje privlačnosti na komet tudi tako, da ga oblikovno preoblikuje. Dočim solnce gostejšo maso jedra privlači, odbija kakor magnet drugopolno elektriko z elektriko prepojene pline. Tako nastane iz teh plinov, ki so bili prvotno enakomerno porazdeljeni krog jedra — rep in na nebu se nam prikaže čudoviti pojav, zvezda repatica. Ko se potem zvezda repatica zopet oddaljuje od solca, preneha polagoma solčni privlačevalni in toplotni vpliv in repatica se pretvori zopet v jedro z ovojem, naposled pa v prav tako trdno zmrznjeno nebesno telo, kakor je bila poprej preden je dospela do solca.

To je v kratkih besedah vsa skrivnost poti in bistva zvezd repatic.

Čudeži bodočnosti

KAJ VSE BO PRINESLA BODOČNOST ČLOVEŠTVU. — SEZNAM NEKATERIH IZNAJDB BLIŽNJE PRIHODNOSTI. — KOVAČNICE IZUMITELJEV KUJEJO MILIJARDE.

Minulo stoletje, stoletje iznajdb in splošen napredek stoletja v katerem živimo, je s presenečenji na polju tehnike izzval splošno nestrpnost človeštva, ki komaj sledi neprestanemu izpopolnjevanju in ustvarjanju novih čudes. Toda življenje hiti in čestokrat v skoku pregazi celo našo domišljijo, vendar je še ostala vrsta primitivnosti, ki še niso proučene, ki pa bi lahko storile človeštvu neverjetne usluge.

Roger Babson, ameriški statistik, ki se posveča predvsem industriji, je zbral seznam iznajdb, ki bodo presele svet v bližnji bodočnosti in osrečile revne izumitelje z milijoni dolarjev.

Med take iznajdbe prišteva Roger Babson avtomobil, ki se ne bo kretal samo naprej in nazaj, temveč tudi v levo in desno. Cilindri bodočega vozila bodo bržčas razvrščeni v krog, izum pa bo v znatni meri preprečeval nesreče, ki so na dnevnem redu.

Disselov motor bo kurjen z nerafiniranim petrolejem, torej z znatno cenejšim kurivom, kakor je današnje. Praktična in zanesljiva naprava, ki bo omogočala letalom vertikalni vzpon in pristane na najmanjši proslvi.

Vir svetlobe, ki bo prodiral tudi skozi najgostejšo meglo, torej izum, ki bo za paroplovbo in letalstvo ogromnega pomena. Brez takega svetlobnega vira bo redni zračni promet vedno nesiguren in celo nemogoč.

Malo letalo za otroke, kajti v bližnji bodočnosti bodo dečji aeroplani glavno razvedrilo malčkov, ki bodo v svojih letalih na dvoriščih in nad stre-

hami prav tako sigurni, kakor danes v nezdravem pesku.

Novi viri sil za pogon, ki jih bodo dajali solčni žarki, plima in oseka ali pa se bodo črpali iz notranjosti zemlje, ki je še ne izkoriščamo.

Mesta brez peči, v katera bi se dovajala gorkota iz rudnikov ali naprav, kakor se dovaja danes tok za razsvetljavo.

Mrzla svetloba, ki bi prištedila 95 odstotkov gorilne snovi, ki se danes troši za odpor pri zažarevanju.

Centralne hladilnice po vzorcu centralnih peči.

Električne ure. Babson meni, da ne bo odvrlo časovno pipo, ki nas bo oskrbovala z normalnim časom, kakor se oskrbimo z vodo ali plinom pri vodovodnih ali plinskih pipah.

Vozila, ki nas bodo prepeljavala po ogromnih prodajalnah in velemestnih trgovskih hišah.

Govoreče knjige, pravzaprav strani, ki jih bomo vtikali v stroj, iz katerega bodo prihajali čisti zvoki. Tako si bomo mnogo prihranili na času in vidu.

Papir iz trave mesto papirja iz lesa. V doglednem času bi namreč sodobno gospodarstvo zašlo v krizo, kajti ogromen konzum lesa bi opustošil gozdove. Drevo rabi 50—100 let predno dozori za produkcijo papirja, dočim se trava lahko kosi večkrat na leto.

Upogljivo, nezlomljivo in čvrsto steklo.

Sintetična hrana. Že danes, pravi Babson, je mogoče iz zemeljskih tolšč pridobivati mleko, maslo in sir. Ima-

mo pa tudi sintetične rastline, ki obilujejo na vitaminih. Jajca bomo v najkrajšem času izdelovali direktno iz trave.

Kondenzirana gnojila, ki jih bo poljedelec dovajal rastlinam direktno, bodisi kot tekočino ali kot pilule. Večje rastline bodo dobivale hranilne injekcije.

Mahagonijev les iz trdega lesa, kateremu bodo vbrizgavali barvo in druge kemikalije, ki bodo dajale drevesu ista svojstva kot jih ima mahagoni.

Navadne iznajdbe bodočnosti čakajo torej mojstrov, ki jih bodo priklicali v življenje. Nekaj idej je že prav starih, govorečo knjigo pa že imamo. Babson je posebej trgovski duh, ki ne vprašuje, ali je to ali ono logično in tehnično sploh mogoče, temveč presoja želje, ki jih naj uresniči prihodnost zgolj s stališča trgovskih in industrijskih koristi. Vsekakor ima prav, če trdi, da tiče v vsakem navedenem odstavku milijoni in milijarde zdravih dolarjev.

Stiske zadnjega kitajskega cesarja

Jasen primer, kako varljiva je uroda, nudi najbolj karijera sedanjega diktatorja Kitajske, maršala Čankajška in življenje zadnjega kitajskega cesarja Pu Jia. Pred desetimi leti je bil sedanji kitajski diktator še ubogi privatni uradnik. A sedaj, slugami in spremstvom nad 30 sob, nič manj kot 1.200.000 Din, samo za napitnino pa 75.000 Din. Vrh tega je napravil kraljevsko gesto in pokloni policiji 60 tisoč Din. Istega dne, ko je Čankajšek razsipa denar iz svoje blagajne brez dna, pa je moral zadnji kitajski cesar svoje drago stanovanje v japonski coni Tientsina zamenjati radi pomanjkanja denarja za mnogo siromašnejše, kajti njegova pokojnina znaša samo 18.000 Din mesečno. Vse na svetu se pač izpreminja!

Nečloveški oče

Kakor se poroča iz Haaga, je neki delavec, oče 7 otrok, v mali vasi Ruephon zažgal svojo koč. Vsi trije njegovi otroci v starosti 2, 6 in 8 let so našli smrt v plamenih. Delavec kakor tudi njegova žena, ki so se že večkrat pripravljali, da se iznebijo otrok, so bili aretirani.

Gluhonemi tolmač

V nemški vasi Allgäus se je pripetil te dni kuriozen slučaj, o katerem se mnogo razpravlja v nemških listih. V vas je prišlo več Angležev, od katerih nobeden ni znal nemški, v vasi pa nasplošno ni bilo nikogar, ki bi znal angleški. Radi tega je prišlo ponovno do naravnost komičnih nesporazumljenj. Kadar je bilo treba plačati, se gosti nikakor niso mogli sporazumeti z domačini, kar je izzvalo zopet velike komplikacije. Končno je vse skupaj rešil iz zadrege neki pastir, ki se je spomnil, da je tako v vasi kakor tudi med Angleži po en gluhonem človek. Poklicali so oba in sta se res z mutastim jezikom takoj sporazumela ter služila potem obojestranski za tolmača. Pri tej priliki se je pokazalo, da je jezik gluhonemih dejanski mednarodni in da se vsi gluhonemi poslužujejo sličnih, ako že ne popolnoma enakih znakov. Pastir, ki je prišel na to originalno idejo, pa je dobil bogato na-

Redka ljubauna tragedija

V nekem gozdu pri vasi St. Christoph so našli nekega 76letnega samotarja, ki je tamkaj prenočeval z nekim 14letnim dekletom, mrtvega. Imel je prerezano grlo. Tudi dekle je ležalo mrtvo poleg starca. Ker je imelo enako rano kakor on in je ležal med obema na tleh velik kuhinjski nož, se domneva, da gre za redko ljubavno tragedijo.

Sport

Hazenske prvenstvene tekme

Zaključne hazenske tekme v jesenski prvenstveni sezoni se bodo vršile:

- 22. IX. Maribor : Ptuj v Mariboru SK Ilirija : SK Mura v M. Soboti.
- 29. IX. SK Ilirija : Maribor v Ljubljani, SK Mura : SK Ptuj v Ptuj.
- 6. X. SK Maribor : SK Mura v Mariboru, SK Ilirija : SK Ptuj v Ptuj.

Službeno MO.

V nedeljo gostuje ob 15. Villacher SV proti »Železničarjem«. — Službujoči odbornik g. Ilvar. — Prihodnja seja se bo vršila v ponedeljek ob 19. v kavarni Jadran. — Klubi se opozarjajo, da prijavijo po dva stranska sodnika.

Angleži v Splitu.

V sredo so gostovali v Splitu angleški častniki s podmornic, ki so usidrane v luki in odigrali teniški turnir z JTK. Domačini so zmagali v vseh srečanjih s končnim rezultatom 5:0.

Češkoslovaška - Avstrija.

V sredo popoldne je češko nacionalno moštvo, ki je bilo določeno za meddržavno tekmo proti Avstriji, odigralo pozizkusno tekmo proti praškemu moštvu, ki je bilo določeno za medmestno tekmo Praga - Dunaj. Državna reprezentanca pa je, kakor se v nogometu čestokrat dogaja, podlegla takozvani drugi garnituri v razmerju 3:2 (2:1). Zvezni kapetan je državno reprezentanco nekoliko spremenil.

Jugoslavija : Avstrija.

JNS se pogaja z avstrijsko Zvezo v svrhu odigranja meddržavne tekme Jugoslavija - Avstrija. Po dosedanjem razpoloženju je verjetno, da se bo tekma vršila že prihodnji mesec v Zagrebu.

Poraz Finske

s strani Švedske je izzval v sportnem svetu veliko presenečenje. Pred 15.000 gledalci so Švedi s težavo priborili zmago v razmerju 93:90. Čeprav ni startal Nurmi, Švedi vendar niso zasedli niti eno prvo mesto na dolgih progah.

Velike konjske dirke

ki jih priredi mariborsko kasaško društvo dne 15., 21. in 22. t. m. na Teznu pri Mariboru, ne vzbujajo zanimanja samo v Mariboru, marveč v vsej Sloveniji in sosedni Hrvaški. Tako so konjerejci s Krškega, Sv. Jerneja, Bleda in zlasti iz Ljutomeru obljubili svojo udeležbo. Konjski sport, ki je nujno potreben za povzdigo domače konjereje, se razveseljuje razvija v Sloveniji. Letos so bile že dvakrat dirke v Ljutomeru, po enkrat v Čakovcu, Krškem, pri Sv. Jerneju na Dolenjskem, na Bledu in Mariboru. Jesenske kasaške dirke pa zaključijo za letos jesenski meeting v Mariboru, ki je že od nekdaj središče konjskega sporta. Ta priredba bo, sodeč po številnih prijavah in prvovrstnem konjskem materialu, gotovo na višku v sportnem pogledu. Sledijo zgledu drugih organizacij, se je mariborsko kasaško društvo odločilo, da priredi posebno dirko za premijo, ki jo dobi izžrebana vstopnica po Din 15. Ta premija obstoja iz konja zmagovalca, ki pride na dražbo in more umevno pri tem tudi imejitelj srečne vstopnice dražiti. Od izdražbane vsote prejme lastnik izžrebane vstopnice znesek 5.000 Din, osta nek pa prejme lastnik konja po odbitku 15% za društvo. Tako dobi izžrebana vstopnica konja ali pa najmanj 5.000 Din. Upamo, da bo ta novost v Mariboru privabila številne posestnike konjskih dirk in da si bodo posamezniki nabavili po več vstopnic. Opozarjamo pa občinstvo, da si skrbno shrani vstopnice za vse tri dni.

Amanulah postane kristjan

Iz krogov, ki so v ozki zvezi z bivšim afganskim kraljem Amanulahom, se poroča, da se izgnani kralj resno bavi z mislijo, da bi prestopil v katoliško vero. Nanj ima namreč izredno močan vpliv jezuit Pirelli, s katerim se je seznanil že o priliki svojega potovanja po Evropi. Kralj Amanulah je že končno opustil nado, da bi se še kdaj povrnil na afganski prestol.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 166

Sandriago je zaključil svojo toaleto, pokril se z novim baretom, obrnil svoje misli drugam in zamrmral:

»Na pot! Zavojevanje, ki me čaka nocoj, je manj težavno.«

Sandriago se je motil. Kakor običajno vsi »lepi fantje«, je imel sam o sebi preveč dobro mnenje — ali pa, če hočete, preveč slabo mnenje o drugih.

V resnici je bilo zanj lažje, ubiti Rolanda z vso udobnostjo na kakem uličnem ovinku, nego doseči uspeh pri Blankinem srcu: to je bilo namreč zavojevanje, ki ga je imel Sandriago v mislih.

Prihajal je od Bemba; bralec ve, da ga je Juana videla stopiti v njegovo palačo.

Im Bembo ga je zagotovil, da bo pojutrišnjem vse pripravljeno za poroko; nocoj je bil četrtek, in poroka pri sv. Marku, s škofovskim blagoslovom, petjem in muziko, ob prisotnosti najboljših družbe beneške, se je imela vršiti v soboto.

Nocoj je dajala Imperija veselico, na katero je povabila vse, kar je bilo v Benetkah patricijev in pesnikov. Ta veselica je pomenila nekakšno proslavo zaroke. Na njej se je imela naznaniti oficijelna poroka, o kateri je šepetalo že vse mesto; tu je hotela Imperija predstaviti gostom Sandrigo in Bianco.

Jasno je, da je bila ta soareja v Sandrigovih očeh ogromnega pomena.

Toda on ni bil edini, ki se je zanimal zanj.

V hiši na Olivolskem otoku sta se pripravljala tudi Roland in Skalabrino, da se je udeležita.

Roland je oblekel kostum, podoben tistemu, ki ga je imel na sebi v oni na veke nepozabljeni noči, ko je otel Imperijo na Olivolskem nabrežju.

Bodisi iz smelosti, bodisi, da se je ujemalo z njegovim načrtom, ni Roland čisto nič izpremenil svojega obraza in si ni niti malo našemil glave. Nadel je samo črno krinko. V Benetkah, mestu skrivnosti, krinka ni bila samo dovoljena, nego celo običajna; tvorila je skoraj del toalete. Lepe Benečanke so ob belem dnevu nosile krinke, da zavarujejo svoje obrazke pred solničnimi žarki, kakor včasih vrtnar zakriva gotove vrste breskev, da bi ohranil njih nežni mah. Na mnogih veselicah so tudi moški nosili krinke, deloma, da bi ostali nepoznani, deloma zgolj iz tiste strastne ljubezni do tajinstvenosti, ki je bila karakteristična za Benečane. Tiste čase so na veselicah radi »intrigirali«, to je, dajali ljudem ugibati, kdo utegne biti tajna lepi kavalir, ki ga ni

mogoče spoznati niti po stasu, niti po obleki. Razume se, da je na veselicah pri kurtizanah, kakršna je bila Imperija, velika večina gostov skrbno skrivala svoje obraze. Samo mladi fantje in tisti, ki jim obrekovanje ni moglo več škoditi, so prišli odkritega obraza.

In tako je bil Roland zagotovljen, da se mu nihče ne bo čudil, zakaj je nadel črno žametno krinko, ki mu je popolnoma zakrivala obraz.

Veselica se je imela začeti ob desetih zvečer in končati ob dveh zjutraj. Že tri dni so Benetke govorile o njej, in dobri znanci so že naprej slavili, s kakimi čudeži hoče Imperija presenetiti pri sebi zbrane Benečane.

V trenutku, ko je Roland dovršil svojo toaleto, je bila ura poldvanajstih; veselica pri kurtizani je morala biti torej na svojem višku.

Roland je šel v tisto pritlično sobo, kamor mu je Skalabrino sinoči privedel — ali bolje rečeno, prinesel — Gvida Dženara, policijskega načelnika.

Tu je bilo zbranih več mož.

In če bi bil Džennaro tudi nocoj tukaj, bi jih bil spoznal, da so natanko tisti, ki so ga sodili in obsodili za glavnim oltarjem pri Sv. Marku.

Slehnerni teh mož je bil očitno že prej dobil svoja navodila, kajti Roland jih je vprašal samo:

»Ali so vaši ljudje pripravljeni?«

»Ob dveh bodo na svojih mestih, gospodar.«

»Dobro; točno ob pol treh pridem jaz iz palače.

To pomeni, da ne storite ničesar. Ako pa, nasprotno, ne pridem, pričnite napad, kakor hitro udari ura pol.«

Poglavariji so vstali, važno pozdravili njega, ki so ga imenovali »gospodarja«, ter odšli neslišno, podobni sencam, ki so izginile v noči.

»Ali se nam bo posrečilo, gospod?« je vprašal zdaj Skalabrino z drhtečim glasom.

Roland se je nasmehnil.

»Pomiri svoje očetovsko srce,« je dejal s tistim gorkim, resnim in nežnim glasom, ki je vplival na Skalabrino tako globoko: »pomiri se, vrli moj tovariš: dve sto mož nas je pač dovolj, da obkolimo palačo in premagamo eno samo žensko...«

»To je res, gospod, ne zamerite mi. Tudi nocoj bi vam moral zaupati tako neomejeno, kakor vam zaupam drugače. Vem, da mi boste vrnili mojo hčer; zagotovljen sem, samo zato, ker ste mi vi obljubili. In vendar... bojim se... bojim se, ne vem — kakšne nepričakovane nesreče.«

»Nocoj ob osmih je bila Bianka še v svojem stanovanju, globoko v palači svoje matere; prepričan sem se sam...«

Skalabrino je molčal par trenutkov.

»Gospod,« je povzel nenadoma, »vsakemu ste do- ločili njegovo vlogo, samo meni je niste. Kaj naj sto-

rim?«

»Ti ničesar. Drži se samo na pobrežju, nasproti vhoda Imperijine palače. In čakaj tam dogovorjene ure, to je, pol treh.«

»Zakaj pa nimam ravno jaz nobenega obraza?« je vprašal Skalabrino trepetaje.

»Zato, ubogi oče, ker tvoja misel omahuje in tvoje srce drhti; roka bi se ti tresla; pomisli, da nam en sam trenotek obotavljanja lahko pokvari vse. Le verjemi mi, in pusti delati nas druge, mene in naše tovariše. Kar se je posrečilo enkrat ob neugodnih pogojih, se mora posrečiti tudi nocoj, ko so se združile vse okolnosti, ki nam morejo zagotoviti uspeh.«

Skalabrino se je naklonil, ginjen v dno srca.

»Gospod,« je dejal, »občudovati moram rahločutje, s katerim vidite in poveste vse naprej. Prav imate: čutim se tako nervoznega, da se bom moral zelo premagovati, da se ne zaletim v to palačo... hotel sem reči, v ta brlog.«

»Ob pol treh, ne pozabi!«

»Bodite brez skrbi, gospod, znal se bom brzdat!«

Roland se je bal v resnici mnogo bolj Skalabrinovega gneva in prenapetosti nego njegove neopločnosti.

Še enkrat je mahnil Skalabrino z roko; pol ure kasneje, to je, malo po polnoči, ga je njegova gondola izkrcala pred Imperijino palačo.

— — — — —

Vrnimo se zdaj k Juani.

Novica o poroki Sandrigo z Bianco, ki jo je izvedela iz lastnih ust ljubljeneža moža, jo je v prvem trenutku pobila in omamila.

Juana je bila živahne nature.

V slehernem hipu se je njena misel brez odloga izrazila z dejanjem, ki je vsebovalo to misel.

In ko jo je minilo prvo krčevito ihtenje, je bila njena misel ta:

»Nemogoče je, da bi Bianka vzela Sandrigo.«

Zakaj nemogoče? Njena volja je bila taka, dasi ni imela nobenega pojma, kaj naj stori, da postane zaželenega nemogočnost resnična.

Toda poleg tega neosnovanega zatrdila je stala druga, nepobitna gotovost, ki ni dopuščala nobenega dvoma:

»V soboto je poroka, in nocoj je četrtek!«

Istočasnost tega dvojega jo je razburila do skrajnosti. Izprva je bila roke. Nato si je dejala, da je brezuspešno, ustavljati se usodi, in da ji preostaja samo še. izgniti s tega sveta.

Šla bi h kakemu kanalu in se spustila v vodo. Kratek pljus, par mehurčkov, ki bi se dvignili na površino, in končano bi bilo njeno trpljenje.

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglas, ki vsebuje posredovanje in socialne namene običajno: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitna, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni znesek: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Solske torbice,
aktivke, nahrbtnike v največji izbiri in po najnižjih cenah priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 2162

Bučno olje,
zajamčeno pristno, priporoča J. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska ul. 7. 2203

Mladenč, srednješolsko naobražen,
z uradniško prakso in kavcije zmožen, išče primerne službe. Ponudb na upravo »Večernika« pod: »Pošten«. 2208

Dva dijaka ali dve dijakinji
sprejem na stanovanje. Naslov v upravi lista. 2219

Oskrbnika za posestvo tik Maribora,
iščem s 15. oktobrom. Dobi lepo tri sobno stanovanje, vrt itd. Naslov v upravi lista. 2214

Trisobno stanovanje
z vrtom itd., dam brezplačno poštene družini, ki bi nadzorovala upravljanje posestva. Naslov v upravi lista. 2215

1—2 dijaka iz dobre hiše,
sprejme ugledna rodbina v vso oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 2220

Dve dijakinji
sprejem v celo oskrbo ali na stanovanje. Nemška konverzacija, pomoč v nemščini. Rotovski trg 4 I. 2211

Prodaj jedilnico
in še druge stvari. Naslov v upravi »Večernika«. 2222

Vsak dan ruski koncert
v kavarni Park. 2221

Iščem eno do dve sobno stanovanje
s kuhinjo v bližini kolodvora, samo za dve osebi brez otrok. Ponudbe pod »Točen plačnik« na upravo »Večernika«. 2224

Prodaj se za špecerijsko trgovino:
prodajalna miza, (pudel), štelaže, mala kredenca z ledenico, petrolejnik, steklena omarca za delikatese, decimalna tehtnica in nacionalna kasa za 100 kg. Vprašati v tovarni bučnega olja, Maribor, Taborska ul. 7. 2237

Oddam lokale,
obokane, suhe, svetle, v velikosti 60—70 m²; trgovino, mali lokal, za pisarno, oziroma malega obrtnika. Naslov po ve uprava »Večernika«. 2238

Dijakinjo iz boljše družine,
ki obiskuje srednjo šolo, sprejem na hrano in celo oskrbo. Lepa zračna soba, tečna hrana, strogo nadzorstvo in zmerna cena. Razlagova ulica 11, pritličje, vrata 5. 2233

Zmožne šivilje za belo perilo
se takoj sprejmejo. Vprašati v konfekcijski tovarni Skušek, Krekova ulica št. 14. 2212

Oddam dvema osebam
s 1. oktobrom, veliko, čisto, solnčno sobo pred parkom. Gosposka ulica 58 I, vrata 2. 2235

Oddam lepo, solnčno sobo
dijakom ali dijakinjam. Nemška konverzacija in klavir na razpolago. 2231

Gostilna Lachner-Starman
v soboto, dne 14. t. m. koncert. 2234

Čedno sobico
z 1—2 posteljama oddam gospodu ali dijakom. Tržaška cesta 20 II. 2232

Oddam s 15. septembrom sobo
s celo oskrbo v bližini parka. Naslov v upravi lista. 2230

Izurjena pletilja
se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod: Maribor 6+8. 2210

Dijakinjo sprejem
v dobro oskrbo. Glasovir in vrt na razpolago. Naslov v upravi »Večernika«. 2236

SOLSKE KNJIGE

za vse srednje, meščanske in osnovne šole ter vse solske potrebščine po najugodnejših cenah kupujte le v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE

V MARIBORU

ALEKSANDROVA CESTA ST. 13

Spominte se CMDI

MEDO

1/4 12

KAVA

Iščemo

povsod inteligentne dame in gospode, ki obvladajo tudi nemški jezik, za pismena postranska dela. Zaslужek po delu v par urah do 150 Din in več dnevno. Ponudbe nasloviti na E. HUNDERTMARK, Abt. N. Berlin, Weissensee, Behder Strasse 65. 2207